

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده
نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

طی هفته منتهی به ۲۰۰۸/۱۲/۵

(شماره ۳۷)

۱۷ آذرماه ۱۳۸۷

فهرست مندرجات

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱	۱- آمریکا
۷	۲- منطقه یورو
۱۰	۳- ژاپن
۱۳	۴- انگلیس
۱۷	۵- طلا
۱۹	۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۸۷/۹/۱۵

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۰۸/۱۲/۵

متوسط هفته گذشته	رتبه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۵ دسامبر	پنجشنبه ۴ دسامبر	چهارشنبه ۳ دسامبر	سه شنبه ۲ دسامبر	دوشنبه ۱ دسامبر	عنوان	جمعه ۲۸ نوامبر
۰/۶۷۱۸۴		۰/۴۴	۰/۶۷۴۸۱	۰/۶۷۳۷۹	۰/۶۷۵۹۲	۰/۶۷۵۲۱	۰/۶۷۵۰۱	۰/۶۷۴۱۳	دلار به SDR	۰/۶۷۲۰۶
۱/۵۳۴۸	(۵)	-۳/۵۶	۱/۴۸۰۲	۱/۴۷۶۰	۱/۴۶۷۸	۱/۴۷۷۵	۱/۴۹۰۲	۱/۴۸۹۸	لیره انگلیس *	۱/۵۳۸۵
۱/۲۳۰۱	(۴)	۲/۳۳	۱/۲۵۸۷	۱/۲۶۹۳	۱/۲۷۷۳	۱/۲۵۱۷	۱/۲۵۲۴	۱/۲۴۳۰	دلار کانادا	۱/۲۳۵۹
۱/۱۹۹۹	(۲)	۰/۶۵	۱/۲۰۷۷	۱/۲۲۰۷	۱/۱۹۵۵	۱/۲۱۰۴	۱/۲۰۶۵	۱/۲۰۵۶	فرانک سوییس	۱/۲۱۳۸
۹۵/۷۳	(۱)	-۲/۸۴	۹۳/۰۱	۹۲/۹۰	۹۲/۲۲	۹۳/۳۶	۹۳/۴۰	۹۳/۱۹	ین ژاپن	۹۵/۴۸
۱/۲۸۹۳	(۳)	-۱/۴۳	۱/۲۷۰۹	۱/۲۷۲۴	۱/۲۷۷۷	۱/۲۷۰۷	۱/۲۷۱۲	۱/۲۶۲۳	یورو (پول واحد اروپایی) *	۱/۲۶۹۹
۱/۴۸۸۴۸		-۰/۴۴	۱/۴۸۱۸۹	۱/۴۸۴۱۴	۱/۴۷۹۴۶	۱/۴۸۱۰۱	۱/۴۸۱۴۵	۱/۴۸۳۳۹	SDR به دلار	۱/۴۸۷۹۷
۸۱۵/۵۴		-۵/۴۵	۷۷۱/۱۰	۷۴۶/۶۰	۷۷۶/۲۵	۷۸۰/۲۰	۷۷۸/۷۰	۷۷۳/۷۵	طلای لندن (هراونس)	۸۱۲/۳۰
۸۱۶/۱۵		-۵/۷۶	۷۶۹/۱۸	۷۵۵/۲۵	۷۶۷/۵۰	۷۶۸/۲۵	۷۷۹/۲۰	۷۷۵/۷۰	طلای نیویورک (هراونس)	۸۱۷/۶۵
۵۳/۱۶		-۱۶/۹۱	۴۴/۱۷	۳۹/۷۴	۴۲/۲۸	۴۵/۴۴	۴۵/۴۴	۴۷/۹۷	نفت برنت انگلیس	۵۴/۴۹
۵۳/۵۴		-۱۵/۰۱	۴۵/۵۰	۴۰/۸۱	۴۳/۶۷	۴۶/۷۹	۴۶/۹۶	۴۹/۲۸	نفت پایه آمریکا	۵۴/۴۳
۸۶۲۰		-۲/۱۵	۸۴۳۴	۸۶۳۵	۸۳۷۶	۸۵۹۲	۸۴۱۹	۸۱۴۹	DOW-30 (بورس وال استریٹ)	۸۸۲۹
۸۳۵۶		-۴/۰۰	۸۰۲۱	۷۹۱۸	۷۹۲۴	۸۰۰۴	۷۸۶۴	۸۳۹۷	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۸۵۱۲
۴۶۰۲		-۲/۴۸	۴۴۸۸	۴۳۸۱	۴۵۶۴	۴۵۶۷	۴۵۳۲	۴۳۹۵	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۴۶۶۹
۴۱۹۸		-۲/۰۰	۴۱۱۴	۴۰۴۹	۴۱۶۴	۴۱۷۰	۴۱۲۳	۴۰۶۵	FTSE-100 (بورس لندن)	۴۲۸۸

شماره ۳۸

* ر هر واحد به دلار آمریکا

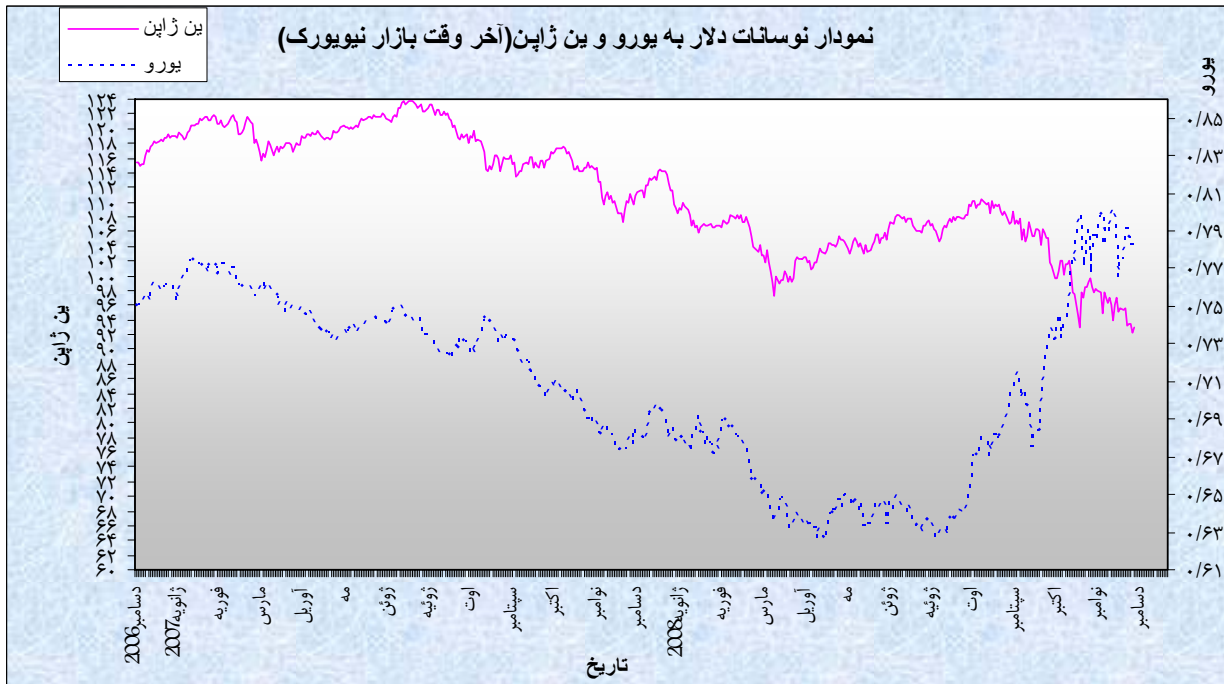
بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف- نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار آمریکا در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، به استثنای ین ژاپن، تقویت شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر ین ژاپن ۲/۸۴ درصد کاهش و در برابر یورو و لیره انگلیس به ترتیب ۱/۴۳ درصد و ۳/۵۶ درصد افزایش داشت. به نرخهای آخروقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۳/۴۰-۹۲/۲۲ ین و هر یورو در محدوده ۱/۲۶۲۳-۱/۲۷۷۷ دلار در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار عمدتاً تحت تأثیر ارقام اقتصادی منتشره، کاهش نرخهای بهره کلیدی در کشورهای مختلف صنعتی و برخی از عوامل دیگر قرار داشت. ارقام منتشره در روز دوشنبه حکایت از کاهش شاخص فعالیت بخش کارخانه ای ماه نوامبر آمریکا به پایین ترین سطح خود پس از

دوران رکود سالهای ۸۲-۱۹۸۱ میلادی به بعد و کاهش شاخص فعالیت بخش ساختمان ماه اکتبر این کشور داشت. همچنین در روز دوشنبه اداره مطالعات ملی اقتصاد آمریکا اعلام کرد که اقتصاد این کشور از ماه دسامبر سال ۲۰۰۷ میلادی، وارد رکود شده است. رئیس بانک مرکزی آمریکا نیز در این روز گفت اقتصاد آمریکا تا حد زیادی در حالت آشفتگی به سر می برد و بانک مرکزی می تواند از سایر ابزارهای پولی غیرسنتی نیز برای تقویت فعالیت اقتصادی استفاده نماید. این اظهارات بدان معنا بود که در صورت لزوم بانک مرکزی تزریق نقدینگی به بازار را به میزان قابل توجهی افزایش خواهد داد. علاوه بر آن، چین، منطقه یورو و انگلیس نیز حکایت از کاهش شدید فعالیت بخش کارخانه ای آن کشورها در ماه نوامبر داشت. این ارقام اقتصادی نشان میداد که رکود اقتصادی در جهان روبه گسترش می باشد. از سوی دیگر انتظار می رفت که تا اواخر هفته، بانکهای مرکزی انگلیس، منطقه یورو، استرالیا و زلاندنو نرخهای بهره کلیدی خود را حداقل به میزان ۰/۵ درصد کاهش دهند. کاهش نرخهای بهره مذکور، فاصله نرخهای بهره کشورهای مذکور با آمریکا و ژاپن را کاهش می داد. نشانه هایی از گسترش رکود اقتصاد جهانی و احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی در منطقه یورو، انگلیس، استرالیا، زلاندنو، موجب فرار سرمایه ها به سوی دلار و ین بعنوان مأمّن سرمایه گذاری شد. به همین دلیل در روز دوشنبه دلار و ین در برابر یورو، لیره انگلیس، دلار استرالیا و دلار زلاندنو و برخی از ارزهای عمده دیگر تقویت شدند. اما در این روز دلار در برابر ین کاهش یافت. چون باتوجه به مازاد عظیم حسابجاری ژاپن در سالهای اخیر و سرمایه گذاری این مازاد در سایر کشورها، به هنگام ابهامات اقتصادی، جریان سرمایه از خارج به داخل ژاپن به سرعت افزایش می یابد. در روز سه شنبه شرکت آمریکایی General Electric اعلام کرد که تغییری در پرداخت سود سهام این شرکت بوجود نخواهد آمد. این امر تا حدودی خوش بینی نسبت به دورنمای سود شرکتها را افزایش داد. از طرف دیگر در روز سه شنبه بانک مرکزی آمریکا برخی از تدابیر اضطراری خود را که جزء لاینفک ثبات بانکها در دوران بحران اعتبارات به شمار می رود را تمدید کرد. موارد مذکور موجب تقویت شاخصهای قیمت سهام آمریکا گردید و به تبع آن ریسک گریزی سرمایه گذاران افزایش و دلار در برابر ین تقویت و در برابر

لیره و یورو تضعیف گردید. در این روز خبر مربوط به کاهش ۱/۰ درصدی نرخ بهره کلیدی استرالیا سبب ترقی دلار در برابر دلار استرالیا در اوایل روز سه شنبه شد. اما این وضعیت چندان دوام نیاورد و دلار در برابر و بعداً در همان روز دلار استرالیا سیر نزولی در پیش گرفت. در روز چهارشنبه اغلب معامله گران چشم به راه نتایج اجلاس شوراها و سیاستگذاری بانک مرکزی اروپا و بانک مرکزی انگلیس بودند. آنان انتظار داشتند که هر دو بانک نرخ بهره کلیدی را به شدت افزایش دهند. البته انتشار ارقام بسیار ضعیف فعالیت بخش خدمات ماه نوامبر انگلیس نیز احتمال کاهش شدید نرخهای بهره کلیدی این کشور را تقویت کرده بود. احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی در انگلیس و منطقه یورو سبب تقویت دلار در برابر یورو و لیره در روز چهارشنبه شد. اما در این روز دلار در برابر یورو از ثبات نسبی برخوردار بود. در روز پنجشنبه بانک مرکزی سوئد نرخ بهره کلیدی خود را با ۱/۷۵ درصد کاهش به ۲/۰ درصد، بانک مرکزی زلاندنو نیز نرخ بهره کلیدی را با ۱/۵ درصد کاهش به ۵/۰ درصد، رساندند. بانک مرکزی انگلیس نیز در این روز نرخ بهره کلیدی خود را با ۱/۰ درصد کاهش به ۲/۰ درصد، یعنی به پایین ترین سطح خود از سال ۱۹۵۱ میلادی به بعد رساند. از بیانیه پایانی اجلاس روز پنجشنبه بانک مرکزی انگلیس نیز چنین استنباط می شد که این بانک به زودی نرخ بهره کلیدی خود را به پایین تر از ۲/۰ درصد خواهد رساند. از زمان تأسیس بانک مرکزی انگلیس در سال ۱۶۹۴ میلادی تاکنون، نرخ بهره کلیدی آن هیچگاه به پایین تر از ۲/۰ درصد نرسیده است. بانک مرکزی اروپا نیز در روز پنجشنبه نرخ بهره کلیدی خود را با ۰/۷۵ درصد کاهش به ۲/۰ درصد رساند. کاهش مذکور در نرخهای بهره سبب ترقی دلار در برابر لیره انگلیس، دلار کانادا و برخی از ارزهای دیگر شد. اما در این روز دلار در برابر یورو کاهش یافت. چون گفته می شد کاهش شدید نرخ بهره کلیدی در منطقه یورو می تواند اقتصاد این منطقه را از رکود نجات دهد. کاهش نرخهای بهره مذکور، موجب کاهش شدید تفاوت نرخهای بهره کشورهای اروپایی با ژاپن به نفع یورو شد و به تبع آن یورو در برابر اکثر ارزها ترقی نمود. در روز جمعه انتشار ارقام ضعیف اشتغال آمریکا موجب ریسک گریزی سرمایه گذاران و به تبع آن ترقی دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده دیگر گردید. ریسک گریزی سبب ضعف دلار

در برابر ین نیز شد. بطوریکه در مقطعی از این روز هر دلار به سطح ۹۱/۶۰ ین، یعنی به پایین ترین سطح خود از ۲۴ اکتبر به بعد، تنزل نمود در ماه اکتبر دلار به پایین تر از ۹۱/۰ ین، یعنی به پایین ترین سطح ۱۳ ساله گذشته نیز تنزل نمود. البته بعداً در روز جمعه دلار در برابر ین ترقی نمود.

ب- بازار پولی داخلی

در روز دوشنبه مطابق با اول دسامبر، رئیس بانک مرکزی آمریکا گفت که کاهش نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال به پایین تر از ۱/۰ درصد، مطمئناً عملی خواهد بود. اما وی افزود که ابزارهای پولی دیگری نیز وجود دارند که می توان از آنها برای تقویت فعالیتهای اقتصادی استفاده کرد. ابزارهایی که رئیس بانک مرکزی به آنها اشاره کرد عبارتند از:

- خرید اوراق قرضه درازمدت - بانک مرکزی می تواند اوراق قرضه درازمدتی که توسط وزارت خزانه داری و یا مؤسسات رهنی مورد حمایت دولت منتشر می شود را در بازار در حد وسیع، خریداری نماید. این امر می تواند به کاهش بازده اوراق قرضه درازمدت و در نهایت به افزایش تقاضای کل داخلی منجر گردد.

- **نقدینگی حمایتی Backstop Liquidity** - بانک مرکزی میتواند نقدینگی حمایتی را نه تنها در اختیار مؤسسات مالی بلکه بطور مستقیم در اختیار برخی از بازارهای مالی، همانطوریکه اخیراً در رابطه با Commercial paper انجام داد، قرار دهد. چنین اقدامی می تواند مثبت باشد. چون می تواند بانکها و Primary dealers ها را دور بزند و بطور مستقیم وجوه را در اختیار وام گیرنده و یا سرمایه گذار در بازارهای کلیدی اعتبارات، قرار دهد.

هر دو روشی را که رئیس بانک مرکزی به آن اشاره کرد در زمره "تسهیل کمی" (quantitative easing) قرار می گیرند. این روشها موجب می شود تا بانک مرکزی بتواند حتی در صورت به صفر رسیدن نرخ بهره کلیدی، نقدینگی به بازار تزریق نماید. بانک مرکزی ژاپن

از این ابزار در دهه ۱۹۹۰ میلادی استفاده کرد تا به یک دهه از دوران رکود اقتصادی پایان بخشد. همچنین بانک مرکزی آمریکا می تواند میزان ذخایر آزاد بانکها را هدف قرار دهد. این امر می تواند به بانک مرکزی برای تنظیم نقدینگی کمک نماید. بانک مرکزی از ماه سپتامبر تاکنون حجم تراز نامه خود را دو برابر کرد تا نقدینگی کافی در دسترس مؤسسات مالی بحران زده قرار گیرد. رئیس بانک مرکزی میگوید که در نهایت برای پیشگیری از رشد شدید تورم باید تراز نامه بانک مرکزی به سطح عادی برگردد. اما به عقیده وی، اولویت اصلی بازگرداندن ثبات به بازارهای مالی و ایجاد فضای لازم برای رشد اقتصادی می باشد. در حال با توجه به ضعف شدید اقتصادی انتظار می رود که نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال در طی چند ماه آینده به صفر برسد. هم اکنون نرخ بهره کلیدی وجوه فدرال در سطح ۱/۰ درصد و نرخ بهره کلیدی تنزیل در سطح ۱/۲۵ درصد قرار دارد.

جدول نرخهای بهره سپرده سه ماهه (به درصد)

متوسط هفته منتهی به ۵ نوامبر	متوسط هفته منتهی به ۲۸ نوامبر	متوسط هفته منتهی به ۲۱ نوامبر	متوسط هفته منتهی به ۱۴ نوامبر	نوع ارز
۲/۲۰	۲/۱۹	۲/۱۹	۲/۱۹	دلار آمریکا
۳/۷۲	۳/۹۱	۴/۱۰	۴/۲۹	یورو
۰/۹۵۰	۰/۹۳۳	۰/۹۰۸	۰/۸۹۵	ین ژاپن
۳/۷۲	۳/۹۵	۴/۰۹	۴/۳۰	لیره انگلیس

ج - اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته، در ماه اکتبر هزینه های صرف شده در بخش ساختمان به نرخ سالانه نسبت به ماه ماقبل ۱/۲ درصد ونسبت به ماه مشابه سال قبل ۴/۶ درصد کاهش یافت. قبلاً انتظار می رفت هزینه های مذکور در ماه اکتبر ماهانه ۱/۰ درصد کاهش یابد. در ماه سپتامبر هزینه های صرف شده در بخش ساختمان نسبت به ماه ماقبل تغییری نداشت. شاخص فعالیت بخش کارخانه ای نیز از ۳۸/۹ درصد در ماه اکتبر به ۳۶/۲ درصد در ماه نوامبر کاهش یافت. در واقع این شاخص در ماه اکتبر به پایین ترین سطح خود از زمان رکود سالهای ۱۹۸۱-۸۲ میلادی به بعد رسید. قرار گرفتن این شاخص در سطحی پایین تر از ۵۰ درصد به مفهوم کاهش فعالیت بخش کارخانه است. عنصر قیمت این شاخص نیز از ۳۷/۰ درصد در ماه اکتبر به ۲۵/۵ درصد در ماه نوامبر، یعنی به پایتترین سطح خود از سال ۱۹۴۹ میلادی به بعد رسید. این امر نیز نشان می دهد که قیمتها در بخش کارخانه ای به سرعت در حال کاهش است. تعداد شاغلین بخش غیر کشاورزی پس از ۳۲۰/۰ هزار نفر کاهش در ماه اکتبر، در ماه نوامبر نیز ۵۳۳ هزار نفر کاهش یافت. قبلاً انتظار می رفت که تعداد شاغلین بخش غیر کشاورزی در ماه نوامبر ۳۴۰/۰ هزار نفر کاهش یابد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا

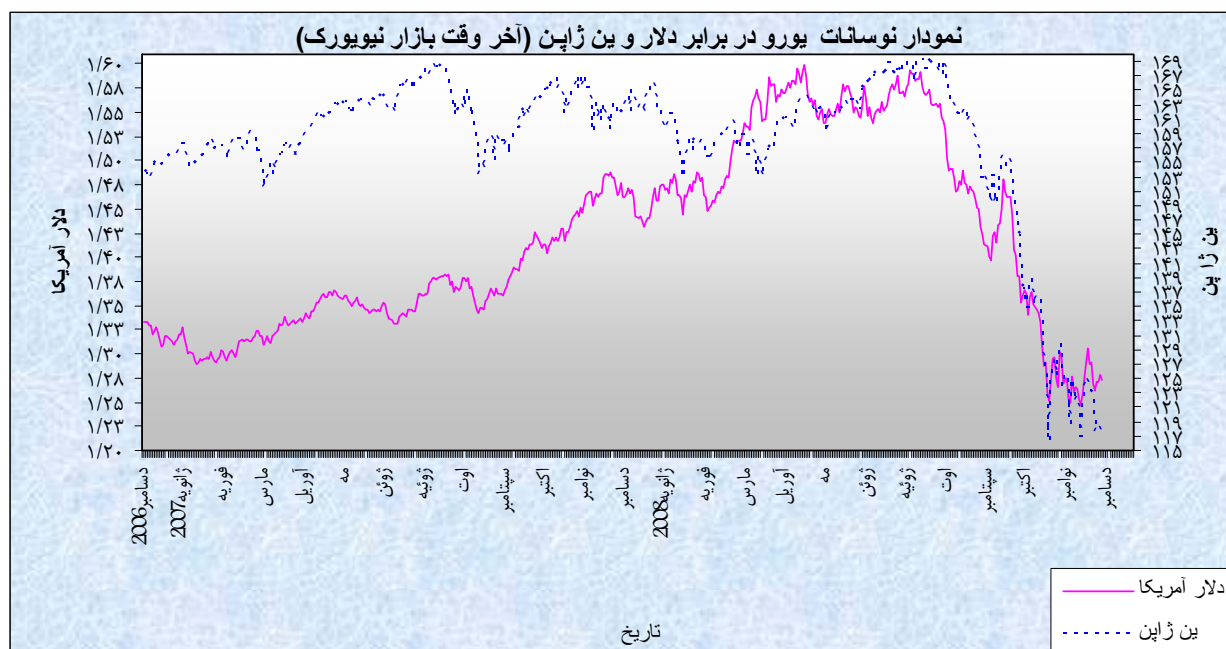
سال ۲۰۰۸												شاخصهای اقتصادی
اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	
۶/۵	۶/۱	۶/۱	۵/۷	۵/۵	۵/۵	۵/۵	۵/۱	۴/۸	۴/۹	۵/۰	۴/۷	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۵۸/۴۷	-۵۹/۰۸	-۶۱/۳۱	-۵۸/۸	-۵۹/۲	-۶۰/۵	-۵۶/۵	-۶۱/۷	-۵۸/۹۶	-۵۷/۹	-۶۳/۱۲	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
	-۲/۸	-۰/۱	۰/۳	۰/۳	-۰/۲	-۰/۷	۰/۲	-۰/۷	۰/۱	۰/۱	۰/۳	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۳/۷	۴/۹	۵/۴	۵/۶	۵/۰	۴/۲	۳/۹	۴	۴	۴/۳	۴/۱	۴/۳	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
	سه ماه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			چهارم ۲۰۰۷		رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
	-۰/۵			۲/۸			۰/۹			۰/۷		

۲- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته، یورو در برابر تمام ارزهای عمده مورد بررسی به استثنای دلار کانادا و لیره انگلیس تضعیف گردید. متوسط ارزش یورو در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل ۱/۴۳ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۲۷۷۷-۱/۲۶۲۳ دلار معامله گردید.

نوسانات ارزش یورو طی هفته گذشته، بطور عمده تحت تأثیر تصمیم بانک مرکزی اروپا به کاهش نرخهای بهره، انتشار اخبار و گزارشهای اقتصادی، عوامل فنی و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه ارقام اقتصادی ضعیف انتشار یافته، نگرانیها را نسبت به ابعاد رکود در اقتصاد جهانی تشدید نمود. بر این اساس، شاخص فعالیت بخش کارخانه ای در آمریکا، اروپا و چین کاهش شدیدی نشان داد بطوریکه میزان این شاخص در آمریکا به پایین ترین سطح خود از زمان رکود سال ۸۲-۱۹۸۱ تاکنون رسید. میزان مخارج صرف شده در بخش مسکن این کشور هم در ماه اکتبر کاهش نشان داد. آقای برنانکه رئیس فدرال رزرو هم با اظهار نگرانی از وضعیت اشتغال و رشد اقتصادی، تأیید نمود که نگرانی ناظران بازار بی جهت نمی باشد. این عوامل موجب ریسک گریزی

فعالان بازار و روی آوردن آنها به ارزهای نسبتاً مطمئنی نظیر دلار و ین گردید که در نتیجه آن ارزش یورو در برابر این ارزها کاهش یافت. در روز سه شنبه گمانه زنی ها در مورد موج کاهش نرخهای بهره از سوی بانکهای مرکزی عمده دنیا تقویت شد. این وضعیت از آن رو به سود دلار است که نرخ بهره در این کشور پایین است و پایین آمدن نرخهای بهره در سایر کشورها از مزیت نسبی ارزهای مربوطه در برابر دلار می کاهد. از سوی دیگر در این روز یوان چین در پایین ترین حد دامنه قابل نوسان خود در برابر دلار معامله گردید و این احتمال بوجود آمد که دولت چین با تغییر سیاست ارزی خود زمینه را برای تضعیف یوان فراهم می کند تا از این طریق به رشد اقتصادی کمک نماید. این موارد بر دلار فشار صعودی وارد کرد اما نهایتاً ارزش یورو در برابر آن در پایان وقت این روز به وقت بازار لندن تقریباً ثابت بود. در روز چهارشنبه گزارش منتشره ای حاکی از آن بود که شاخص فعالیت بخش خدمات منطقه یورو کاهش یافته است. به همین سبب ارزش یورو در برابر دلار تنزل پیدا نمود. در روز پنج شنبه بانک مرکزی اروپا نرخ بهره کلیدی در این منطقه را به میزان ۰/۷۵ درصد کاهش داد که چنین اقدامی از سوی این نهاد بی سابقه بوده است. تا پیش از این، بانک مرکزی اروپا در عمل به سیاستهای پولی انبساطی کندتر از سایر بانکهای مرکزی عمده دنیا عمل می نمود؛ لذا اقدام فوق الذکر با استقبال فعالان بازار و افزایش خوشبینی آنان مواجه گردید. در نتیجه یورو در برابر دلار تقویت شد. در روز جمعه به وقت بازار لندن و پیشاپیش انتشار ارقام اشتغال آمریکا، ریسک گریزی در بازار ارز افزایش یافت و به تبع آن یورو در برابر دلار تضعیف گردید.

ب - بازار پولی داخلی

شورای سیاستگذاری بانک مرکزی اروپا در هفته گذشته تصمیم گرفت که نرخ بهره کلیدی در منطقه یورو را با ۰/۷۵ درصد کاهش به ۲/۵ درصد رساند. اتخاذ چنین سیاست انبساطی بسیار شدید و در تاریخ فعالیتهای این بانک بی سابقه بوده است. با توجه به ارقام ضعیف اقتصادی منتشره در مدت اخیر نظیر رشد منفی تولید ناخالص داخلی انتظار می رود که مسئولان پولی منطقه یورو باز هم در مسیر سیاستهای انبساطی حرکت نموده و نرخهای بهره را کاهش دهند.

ج- اقتصاد داخلی

رشد سه ماهه به سه ماه تولید ناخالص داخلی منطقه یورو در سه ماهه های دوم و سوم بطور مشابهی ۰/۲- درصد بود. رشد سالانه اقتصاد نیز از ۱/۴ درصد در سه ماهه دوم به ۰/۶ درصد در سه ماهه سوم کاهش یافت. تجزیه تولید ناخالص داخلی به اجزای تشکیل دهنده و بررسی آنها وضعیت نگران کننده ای را به تصویر می کشد. در سه ماهه سوم مخارج مصرفی رشدی نداشته، مخارج سرمایه گذاری برای دومین دوره متوالی به میزان قابل توجهی کاهش یافته و خالص حساب تجاری نیز به دلیل رشد ضعیف صادرات منفی بوده است. شاخص قیمت تولید کننده پس از ۰/۳ درصد افت ماهانه در ماه سپتامبر، در ماه اکتبر نسبت به ماه قبل ۰/۸ درصد کاهش نشان داد. رشد سالانه این شاخص طی ماههای مذکور به ترتیب ۷/۹ و ۶/۳ بود. خرده فروشی به طور ماهانه در ماه سپتامبر بدون تغییر بود و در ماه اکتبر ۰/۸ درصد کاهش یافت. رشد سالانه خرده فروشی در ماههای سپتامبر و اکتبر نیز به ترتیب ۱/۴- و ۲/۱- درصد بود. شاخص مدیران خرید بخش کارخانه ای از ۴۱/۱ در ماه اکتبر به ۳۵/۶ در ماه نوامبر کاهش پیدا کرد. شاخص مدیران خرید بخش خدمات از ۴۵/۸ در ماه اکتبر به ۴۲/۵ در ماه نوامبر تنزل یافت.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو

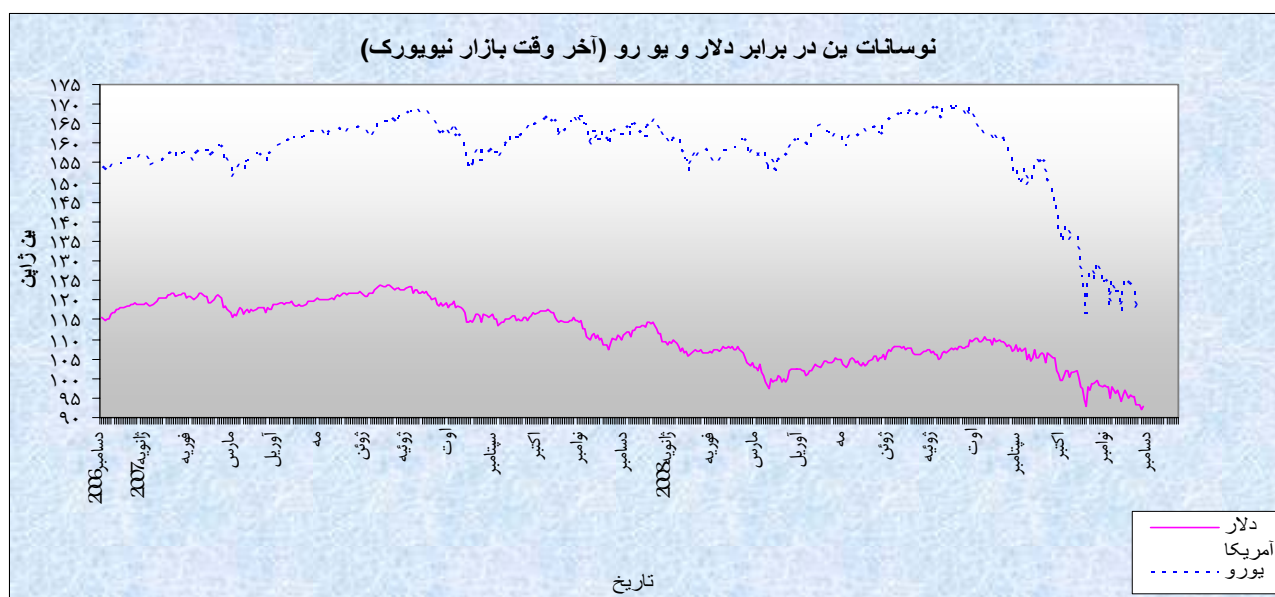
سال ۲۰۰۸										شاخصهای اقتصادی
اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	
۷/۷	۷/۶	۷/۵	۷/۴	۷/۴	۷/۳	۷/۲	۷/۱	۷/۱	۷/۱	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۸/۰۴۵	-۱۴/۱	۳/۶۳۴	۰	۷/۲۹	۳/۵۷	-۲/۱۷	۱۸/۰۰	۹/۷۱	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
	-۱/۶	۰/۸	-۰/۲	-۰/۱	-۱/۹	۰/۸۸	-۰/۶۰	۰/۳۵	۰/۷	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۳/۲	۳/۶	۳/۸	۴/۰	۴/۰	۳/۷	۳/۳	۳/۶	۳/۳	۳/۲	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
	سه ماهه سوم			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
	۰/۶			۱/۴			۲/۱			

۳- ژاپن

الف- نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمده تقویت گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۲/۸۴ درصد افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده ۹۳/۴۰-۹۲/۲۲ ین معامله گردید.

روز دوشنبه در بازار آسیا، از آنجا که بازار قویاً منتظر کاهش نرخ بهره توسط بانکهای مرکزی اروپا، انگلیس، استرالیا و نیوزیلند در پایان هفته گذشته بود دلار و ین در برابر ارزهای پر بازده تقویت شدند. در روز سه شنبه در بازار آسیا، افزایش ریسک گریزی موجب تقویت مجدد دلار گردید. با این حال ین ژاپن به دلیل برخی عوامل تکنیکی اندکی در برابر دلار تضعیف گردید. در واقع سرمایه گذاران پوزیشن های فروش خود را که طی هفته ماقبل گذشته جمع شده بود پوشش دادند. گفتنی است بازارهای سهام در آمریکا شب دوشنبه تضعیف شدند و شاخص Dow، ۷ درصد ارزش خود را از دست داد. بازدهی اوراق ۱۰ ساله قرضه نیز به میزان ۱۶ واحد پایه کاهش یافت. آمارهای اقتصادی چین نیز ضعیف اعلام شدند. بنابراین شاخصهای سهام آسیا در روز سه شنبه با

کاهش قیمت همراه بودند. روز چهارشنبه در بازار آسیا، با شروع حرکت اصلاحی و تقویت شاخصهای سهام که پس از سقوط روز دوشنبه صورت می گرفت، دلار و ین اندکی تضعیف شد اما در ادامه، قیمت در روندی خنثی قرار گرفت. روز پنجشنبه به دلیل وخامت اوضاع اقتصادی و شرایط نابسامان بازارهای مالی، وضعیت ریسک گریزی همچنان بر بازارها حاکم بود و اعلام کاهش نرخ بهره بانکهای مرکزی انگلیس (BoE) و اروپا (ECB) تنها به بدتر شدن شرایط دامن زد. بازارهای سهام آسیا، هرچند با افزایش قیمت شروع بکار کردند اما در ادامه، تحت فشار نزولی قرار گرفتند. در چین نیز، بدنبال اعلام آمادگی دولت برای ارایه محرکهای اقتصادی جدید که با هدف جلوگیری از فشارهای اقتصادی صورت خواهد گرفت، شاخصهای سهام (Shanghai) و بورس هنگ کنگ (Hang Seng) تقویت شدند. روز جمعه باز هم معامله گران اقدام به پوشش پوزیش های فروش خود نمودند که همین موضوع تا حدودی باعث تقویت دلار در برابر یورو و تضعیف ین در برابر دلار گردید.

ب- بازار پول داخلی

بانک مرکزی ژاپن (BoJ)، روز سه شنبه نشست فوق العاده کمیته سیاستگذاری پولی را برگزار کرد و چنانکه قویاً پیش بینی می شد، بانک مرکزی اقدام به تعویق بازپرداخت وام های شرکتی نمود. با این حال، برخلاف انتظار بازار، تصمیمی در خصوص تغییر نرخ بهره فعلی ۰/۳ درصد اتخاذ نشد.

ج- اقتصاد داخلی

بر اساس شاخص تانکان (مهمترین شاخص اعتماد که توسط بانک مرکزی ژاپن هر سه ماه یکبار تهیه می شود) میزان اعتماد تجاری میان صاحبان صنایع در ماه نوامبر به پایین ترین میزان خود طی هفت سال گذشته رسیده است. بروز بحران در اقتصاد جهانی که از یک سو باعث تقویت ارزش ین به دلایل سوداگرانه شده است و از سوی دیگر تقاضای صادرات این کشور را کاهش داده است باعث شد تا شاخص کارخانه ای تانکان در ماه اکتبر به ۴۲- کاهش یابد در حالی که این شاخص در ماه اکتبر ۲۵- بود. پیش بینی این شاخص در ماه فوریه سال آینده نیز نشان دهنده وجود جو بسیار بدبینانه در میان صاحبان صنایع در سه ماه آتی می باشد. بد بینی نسبت به بخش غیر کارخانه ای حتی بیشتر از بخش کارخانه ای است. شاخص غیر کارخانه ای تانکان در ماه نوامبر به ۱۶- کاهش

یافت در حالی که این شاخص در ماه اکتبر تنها ۹- بود. پیش بینی میشود این شاخص در ماه فوریه سال آتی ۲۱- پیش بینی شده است.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن

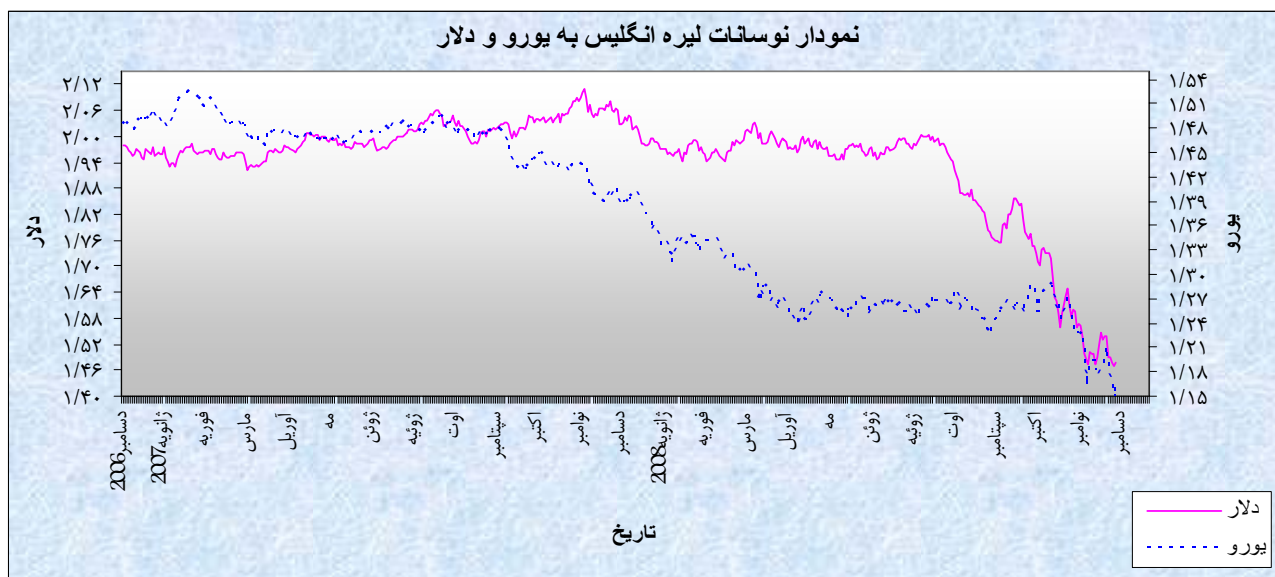
سال ۲۰۰۸											شاخصهای اقتصادی	ماه
اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر		
۳/۷۰	۴/۰۰	۴/۲۰	۴/۰۰	۴/۱۰	۴/۰۰	۴/۰۰	۳/۸۰	۳/۹۰	۳/۸۰	۳/۸۰	۳/۸۰	نرخ بیکاری (به درصد)
۰/۷۳	۰/۹۰	-۳/۰۹	۲/۱۷	۲/۳۶	۵/۰۷	۶/۱۸	۱۲/۴۱	۹/۶۶	۰/۸۰	۹/۲۷	۸/۴۰	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
-۳/۱۰	-۲/۳۰	-۳/۵۰	۰/۹۰	-۲/۲۰	۲/۸۰	-۰/۲۰	-۳/۴۰	۱/۶۰	-۲/۲۰	۱/۴۰	-۱/۶۰	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۱/۷۰	۲/۱۰	۲/۱۰	۲/۳۰	۲/۰۰	۱/۳۰	۰/۸۰	۱/۲۰	۱/۰۰	۰/۷۰	۰/۷۰	۰/۶۰	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸			سه ماهه اول ۲۰۰۸			چهارم ۲۰۰۷			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
-۰/۱			-۲/۴			۳/۲			۲/۶			

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره انگلیس در برابر تمام ارزهای مورد بررسی تضعیف شد. متوسط ارزش لیره در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار ۳/۵۶ درصد کاهش داشت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۴۹۰۲-۱/۴۶۷۸ دلار معامله گردید.

در هفته گذشته لیره استرلینگ از نظر میزان افزایش ارزش پایین ترین رتبه را در میان ارزهای عمده داشت. از مهمترین دلایل این موضوع می توان به کاهش شاخص قیمت در بازارهای سهام اشاره کرد. ضمن اینکه انتشار برخی از آمارهای ضعیف اقتصادی در شبه جزیره باعث شد تا موقعیت لیره به عنوان ضعیف ترین ارز هفته گذشته تثبیت شود. هرچند بسیاری از اخبار بد در حوزه اقتصاد انگلیس تا کنون در قیمتها منظور شده اند اما در ابتدای هفته گذشته انتشار شاخص مدیریت خرید انگلیس نشان داد که همچنان باید منتظر وخیم تر شدن اوضاع اقتصادی در انگلیس بود. شاخص مدیران خرید نشان می داد که ساخت و ساز با شدت بی سابقه ای در حال کاهش است. در حالی که انتظار می رفت این

شاخص در ماه نوامبر نسبت به ماه قبل از آن اندکی کاهش یابد اما بر خلاف انتظار، بیشتر از آنچه تصور می شد کاهش یافت این اخبار بد آن هم در ابتدای هفته باعث شد تا گمانه زنی ها در مورد جلسه پایان هفته شورای سیاستگذاری پولی بانک مرکزی این کشور دچار تغییراتی گردد. در حالی که کارشناسان قبل از شروع هفته فکر می کردند بانک مرکزی در جلسه پایان هفته تنها ۵۰ واحد پایه نرخ بهره کلیدی را کاهش دهد پس از انتشار اخبار اقتصادی نا امید کننده، کاهش نرخ بهره کلیدی را به میزان ۱۰۰ واحد پایه افزایش دادند که این موضوع لیره را به میزان زیادی تحت فشار قرار داد. این فشار تا جایی پیش رفت که در روز پنج شنبه پس از آنکه بانک مرکزی انگلیس مطابق با پیش بینی ها نرخ بهره را ۱۰۰ واحد پایه کاهش داده و به ۲ درصد رساند، لیره در برخی ساعات تا مرز ۱/۴۴۷۱ دلار نیز تنزل یافت. این نرخ پایین ترین رکورد لیره در برابر دلار طی ۱۶ سال اخیر محسوب می شود. لیره در برابر یورو هم به شدت ضعیف شد هر چند پس از آنکه بانک مرکزی اروپا نیز در همان روز نرخ بهره کلیدی خود را ۷۵ واحد پایه کاهش داد لیره تا حدودی زیان های خود در برابر یورو را جبران نمود اما در نهایت به میزان ۰/۷ درصد در برابر یورو تضعیف شد. در مجموع طی هفته گذشته به استثنای روز سه شنبه لیره در برابر اکثر ارزهای عمده از جمله دلار، یورو و ین روندی نزولی داشت. در روز سه شنبه هم تا حدودی بازارهای سهام تقویت شدند که این موضوع تا حدودی بر معاملات بازار ارز بویژه معاملات انتقالی (Carry Trade) تأثیر گذار بود. نکته حایز اهمیت در خصوص روند نزولی لیره طی ۴ ماه گذشته این است که پول رایج شبه جزیره هیچگاه پس از خروج این کشور از سیستم پولی اروپایی (ERM) در سال ۱۹۹۱ به کمتر از ۱/۴۰ تنزل نیافته است. بنابراین از نظر تکنیکی میتوان خط ۱/۴۰ را یک خط روانی در نظر گرفت. به این ترتیب در صورت شکسته شدن این خط روانی احتمال کاهش بیشتر لیره به دلایل روان شناختی وجود دارد. هر چند با توجه به بنیانهای اقتصادی تنزل لیره به کمتر از ۱/۴۰ دلار نمی تواند در بلند مدت ادامه داشته باشد. زیرا با در نظر گرفتن نظریه برابری قدرت

خرید نرخ واقعی تعادلی لیره در حدود ۱/۷۷ دلار است که بر این اساس باید در بلند مدت به این محدوده باز گردد.

ب- بازار پولی

در روز پنجشنبه بانک مرکزی انگلیس همزمان با بانک مرکزی اروپا و بانک مرکزی سوئد اقدام به کاهش نرخ بهره کلیدی خود نمود. بانک مرکزی سوئد ۱۷۵ واحد پایه، بانک مرکزی اروپا ۷۵ واحد پایه و بانک مرکزی انگلیس ۱۰۰ واحد پایه نرخ بهره کلیدی خود را کاهش داد. لازم به ذکر است بانک مرکزی انگلیس از ابتدای نوامبر سال جاری میلادی نرخ بهره کلیدی را برای مقابله با رکود اقتصادی ۲۵۰ واحد پایه کاهش داده و از ۴/۵ درصد به ۲ درصد تقلیل داده است.

ج - وضعیت اقتصادی

برخی سیاستهای پولی و مالی که دولت انگلیس برای مقابله با بحران و رکود اقتصادی به کار گرفته است همچون طرح کمک ۵۰۰ میلیارد پوندی برای نجات سیستم بانکی، کاهش نرخهای مالیاتی و کاهش ۲۰۰ واحد پایه از نرخ بهره کلیدی در کمتر از دو ماه توسط بانک مرکزی این کشور، ارزش لیره را در برابر ارزهای عمده به میزان قابل توجهی کاهش داده است. با اینکه کاهش ارزش پوند میتواند قدرت رقابت این کشور را در بازارهای صادراتی افزایش دهد و تا حدودی از مشکلات رکود بکاهد اما افزایش صادرات با موانع عمده دیگری روبرو است. اولاً رکود ایجاد شده در جهان می تواند تقاضای صادراتی انگلیس را تحت تأثیر منفی قرار دهد. دوم، هر چند روند قیمتها با توجه به رکود حاکم بر اقتصاد این کشور نزولی است اما با توجه به اینکه نرخ تورم در حال حاضر ۴/۵ درصد است می تواند در مذاکرات دستمزد در سال آتی تأثیر گذار باشد. افزایش هزینه واحد نیروی کار نیز هزینه تولید را افزایش خواهد داد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس

سال ۲۰۰۸												
اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	نوامبر	ماه شاخصهای اقتصادی
		۲/۸	۲/۷	۲/۶	۲/۶	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	۲/۵	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۸/۴۶	-۸/۸۷	-۱۶/۳۹	-۱۵/۷۳	-۱۴/۷۳	-۱۵/۰۴	-۱۴/۸۸	-۱۴/۹۰	-۱۵/۶۱	-۱۵/۲۶	-۱۶/۳۸	موازنه تجاری (به میلیارد دلار)
-۰/۲	-۰/۲	-۰/۱	-۰/۴	-۰/۱	-۰/۹	۰/۲	-۰/۵	۰/۳	-۰/۱	۰	-۰/۱	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۴/۵	۵/۲	۴/۷	۴/۴	۳/۸	۳/۳	۳	۲/۵	۲/۵	۲/۲	۲/۱	۲/۱	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)
سه ماهه سوم ۲۰۰۸			سه ماهه دوم ۲۰۰۸				سه ماهه اول ۲۰۰۸				رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	
-۰/۵			۱/۵				۲/۳					

۵- طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۵/۷۶ درصد کاهش یافت. به نرخهای آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۷۷۹/۲۰-۷۵۵/۲۵ دلار، در نوسان بود.

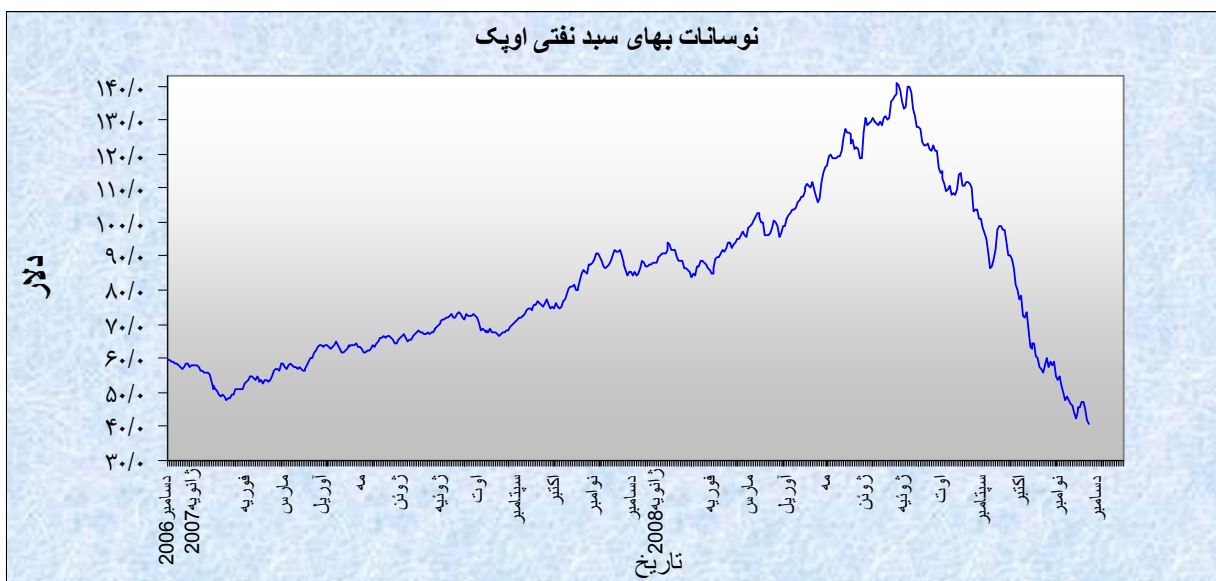
در هفته گذشته نوسانات قیمت طلا عمدتاً تحت تأثیر نوسانات دلار، نوسانات شاخص های قیمت سهام، نوسانات قیمت نفت خام و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه نگرانی نسبت به دورنمای اقتصاد آمریکا، موجب کاهش شدید شاخص های قیمت سهام این کشور شد. این امر سبب تقاضا برای افزایش ودیعه وامهای پرداخت شده از سوی وام دهندگان گردید. به همین دلیل معامله گران برای افزایش این نوع ودیعه ها، اقدام به فروش طلا کردند. کاهش قیمت سهام به همراه تقویت دلار و کاهش بسیار شدید قیمت نفت، سبب کاهش قیمت طلا در روز دوشنبه گردید. در روز سه شنبه به دلیل عملکرد مطلوب بازار سهام و ضعف دلار، قیمت طلا افزایش یافت. افزایش

دلار، کاهش شاخص های قیمت سهام و ضعف قیمت نفت، موجب کاهش قیمت طلا در روز چهارشنبه شد. در روز پنج شنبه دلار در برابر یورو ترقی نمود. در این روز بانک مرکزی اروپا، بانک مرکزی انگلیس و بانک مرکزی سوئد هر سه نرخهای بهره کلیدی خود را به شدت کاهش دادند. در شرایط عادی، کاهش شدید نرخهای بهره کلیدی در کشورهای صنعتی به نگرانی های تورمی دامن می زند و بر قیمت طلا فشار صعودی وارد می آورد. اما اکنون اقتصاد جهان در حالت رکود بسر می برد و قیمت بسیاری از مواد اولیه سیر نزولی شدیدی دارد. برای مثال قیمت هر بشکه نفت خام از ۱۴۷/۲ دلار در ماه ژوئیه به حدود ۴۰/۸ دلار در پایان روز جمعه به وقت بازار نیویورک رسیده است. علاوه بر آن قیمت بسیاری از فلزات نظیر مس، قلع و آلومینیوم نیز کاهش شدیدی داشته است. در چنین شرایطی انتظار نمی رود که کاهش نرخهای بهره کلیدی بتواند سیر نزولی قیمتها را در ماههای آینده متوقف نماید. علاوه بر آن رکود اقتصاد جهانی نیز قدرت خرید مردم را برای خرید جواهرات کاهش داده است. ترس از تداوم سیر نزولی قیمتها و کاهش قدرت خرید مردم به همراه ترقی دلار، سبب ضعف شدید قیمت طلا در روزهای پنجشنبه و جمعه گذشته شد.

۶- نفت

متوسط بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل ۱۵/۰۱ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته قبل هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۴۹/۲۸-۴۰/۸۱ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته، به طور عمده تحت تأثیر نگرانی از رکود اقتصادی و کاهش تقاضا برای نفت، نشست اخیر اوپک و گمانه زنی‌ها نسبت به نشست آتی آن، گزارشهای اقتصادی، عوامل تکنیکی و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه اخبار منتشره حاکی از آن بود که اعضای اوپک در نشست روز شنبه (مطابق با ۲۹ نوامبر) توافق نمودند که هر گونه تصمیم گیری جهت کاهش تولید را به نشست رسمی اواسط دسامبر خود در الجزایر موکول نمایند. یک گزارش اقتصادی نیز نشان داد که شاخص فعالیت بخش کارخانه ای آمریکا در ماه نوامبر به پایین ترین سطح خود از ۱۹۸۲ تاکنون رسیده است. از سوی دیگر، آقای برنانکه رئیس فدرال رزرو طی اظهاراتی بیان داشت که اقتصاد آمریکا تحت فشار شدیدی قرار دارد و مسئولان پولی باید آماده اتخاذ تصمیمات قاطعانه در جهت حمایت از اشتغال و رشد اقتصادی باشند. با وجود پیش بینی کاهش دما از سوی مراکز هواشناسی، انتظار می رفت که تقاضا برای سوخت در آمریکا در طول هفته ۱/۲ درصد پایین تر از حد معمول باشد. یک بررسی نیز نشان می داد که اعضای اوپک بطور کامل به تعهدات خود جهت کاهش تولید در ماه نوامبر عمل ننموده اند. بطوریکه میزان کاهش صورت گرفته، ۶۶ درصد کاهش توافق شده می باشد. همچنین پیشاپیش انتشار ارقام هفتگی موجودی انبار نفت آمریکا پیش بینی می شد که ذخایر بنزین این کشور افزایش یافته باشد. مجموع موارد مذکور سبب کاهش قیمت نفت در دو روز اول هفته گردید. در روز چهارشنبه اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا، گزارش هفتگی خود از وضعیت موجودی انبار نفت و فراورده های عمده نفتی این کشور را به شرح جدول زیر منتشر نمود:

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به ۲۰۰۸/۱۱/۲۸ (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۳۲۰/۴	-۰/۱۲	۶/۶۹
نفت حرارتی و دیزل	۱۲۵/۰	-۱/۳۴	-۷/۲۷
بنزین	۱۹۸/۹	-۰/۸۰	-۲/۵۵

بر اساس این گزارش ، موجودی انبار نفت خام در هفته منتهی به ۲۸ نوامبر نسبت به هفته ما قبل آن بطور غیر منتظره ای به میزان ۴۰۰ هزار بشکه کاهش نشان داد ؛ د حالیکه انتظار افزایشی به میزان ۱/۷ میلیون بشکه وجود داشت . از سوی دیگر در این روز برخی وزرای نفت عضو اوپک با اظهارات خود احتمال کاهش تولید در نشست ۱۷ دسامبر را تقویت نمودند . بنا به این دلایل بهای نفت سیر صعودی پیمود . در روز پنج شنبه گزارش منتشره ای حکایت از آن داشت که ذخایر گاز طبیعی آمریکا در هفته منتهی به ۲۸ نوامبر کمتر از انتظارات کاهش پیدا کرده است . از سوی دیگر بحران و رکود اقتصادی نگرانی زیادی نسبت به کاهش تقاضا برای نفت پدید آورده بود . ارقام اشتغال آمریکا که در روز جمعه منتشر شد این نگرانیها را شدت بخشید . کلیه عوامل مذکور سبب کاهش بهای نفت در دو روز آخر هفته شد .

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۵ دسامبر ۲۰۰۸

متوسط هفته	جمعه ۵ دسامبر	پنجشنبه ۴ دسامبر	چهارشنبه ۳ دسامبر	سه شنبه ۲ دسامبر	دوشنبه ۱ دسامبر	روزهای هفته
						عنوان
۴۴/۱۷	۳۹/۷۴	۴۲/۲۸	۴۵/۴۴	۴۵/۴۴	۴۷/۹۷	نفت برنت
۴۵/۵۰	۴۰/۸۱	۴۳/۶۷	۴۶/۷۹	۴۶/۹۶	۴۹/۲۸	نفت پایه آمریکا
۴۲/۵۴	--	--	۴۰/۷۵	۴۱/۶۰	۴۵/۲۶	نفت اوپک